

V. DOHODCI OD KAPITALA I IMOVINE

1. POREZ NA DOHODAK OD KAPITALA

Dohotkom od kapitala smatraju se primitci po osnovi:

- kamata
- izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja
- kapitalni dobitci
- udjeli u dobitku ostvareni dodjelom ili opcijском kupnjom vlastitih dionica
- dividende i udjeli u dobitku na temelju udjela u kapitalu.

Porez na dohodak obračunava se po stopama od:

- 12 % na kamate, dividende, udjele u dobitku i kapitalne dobitke
- 24 % na udjele u dobitku ostvarene dodjelom ili opcijском kupnjom vlastitih dionica te udjela u kapitalu i na primitke u naravi po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica te udjela u društvu koje poslodavci i isplatitelji plaće daju radnicima
- 36 % na izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja, uključujući isplaćene predujmove udjela u dobiti ako se utvrdi da ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma.

Iznimno se porez na dohodak ne plaća na isplate dividenda i udjela u dobitku koji je ostvaren u razdoblju:

- do 2000. godine
- od 2005. do 2011. godine.

Osnovica za obračun poreza je ukupna svota koja se isplaćuje bez priznavanja troškova.

Isplatitelj je obvezan izvijestiti Poreznu upravu o isplaćenim primitcima s te osnove na Obrascu JOPPD.

Pregled izračunanih koeficijenata za preračunavanja neto-svote primitka na bruto-svotu pokazan je u nastavku.

Koeficijent za preračunavanje neto-svote dohotka od kapitala utvrđuje se prema sljedećoj formuli:

$$K = \frac{p}{100 - p} + 1$$

K = koeficijent za preračunavanje neto-svote u bruto-svotu
p = porezna stopa.

Tablica 1. Pregled stopa i koeficijenata za preračunavanje neto-svote primitka od kapitala u bruto-svotu

Dividende, udjeli u dobitku i kamate (stopa 12 %)	Primitci po osnovi udjela u dobitku putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica (stopa 24 %)	Izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobitka tekućeg razdoblja (stopa 36 %)
K = 1,13636363636	K = 1,31578947368	K = 1,5625

Tablica 2. Primjeri obračuna poreza na dohodak od kapitala

Red. br.	OPIS	Dividende, udjeli u dobitku i kamate (stopa 12 %)	Udjeli u dobitku putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica (stopa 24 %)	Izuzimanja imovine i korištenje usluga na teret dobitka tekućeg razdoblja (stopa 36 %)
1	2	3	4	5
1.	Neto-svota primitka	10.000,00	10.000,00	10.000,00
2.	Koeficijent za preračunavanje neto-svote u bruto-svotu	1,13636363636	1,31578947368	1,5625
3.	Bruto-svota primitka (red. br. 1 x red. br. 2)	11.363,64	13.157,89	15.625,00
4.	Porez	1.363,64	3.157,89	5.625,00
5.	Neto-svota primitka (red. br. 3 – 4)	10.000,00	10.000,00	10.000,00

Tablica 3. Uplatni računi za porez na dohodak od kapitala

ZA PLAĆANJE POREZA NA DOHODAK OD KAPITALA		
Pri isplati poreza na propisani uplatni račun za porez na dohodak prema gradu / općini prebivališta ili uobičajenog boravišta Poreznog obveznika (Iznimno za nerezidente prema sjedištu isplatitelja) poziv na broj primatelja	HR 68	1910–OIB (isplatitelja)–JOPPD
ZA ISPLATU NETO SVOTE		
Poziv na broj platitelja	HR 67	OIB (isplatitelja) – oznaka JOPPD – 12
Poziv na broj primatelja	HR 69	40002 – OIB (isplatitelja) – oznaka osobnog primanja

Napomena: Oznaka osobnog primanja za isplatu dividende / udjela u dobitku je 150, a za isplatu kamata je 699.

2. DOHODAK OD NAJMA (ZAKUPA) IMOVINE PO RJEŠENJU POREZNE UPRAVE

Dohotkom od imovine smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine (zakupnine) i izdataka. Ukupni primitak, tj. svota najamnine / zakupnine prema ugovoru o najmu / zakupu smanjit će se za priznate izdatke u visini 30 % od ostvarene najamnine ili zakupnine (čl. 57. Zakona o porezu na dohodak). Na razliku, tj. na ostvareni dohodak, obračunat će se porez **po stopi od 12 %** (čl. 62. Zakona o porezu na dohodak). U nastavku je prikazana shema obračuna.

Shema obračuna:

Red. br.	OPIS
1.	Primitak
2.	Izdatak (red. br. 1. × 30 %)
3.	Dohodak (red. br. 1. – 2.)
4.	Porez na dohodak (red. br. 3. × 12 %)

Porez za ostvareni dohodak od najma / zakupa plaća se prema rješenju Porezne uprave, i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.

Radi osiguranja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza, porezni obveznici, (opunomoćenici) obvezni su ispostaviti Poreznu upravu, nadležnoj prema njihovom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, **podnijeti prijavu radi upisa u registar obveznika poreza na dohodak u roku od 8 dana od dana početka najma / zakupa. Iznimno, ako je javni bilježnik na ispravi o nastanku ili promjeni činjenica vezanih za ostvarivanje najamnine i zakupnine nekretnina i pokretina ovjerio potpis poreznog obveznika ili je takvu ispravu potvrdio (solemnizirao) odnosno sastavio u obliku javnobilježničkog akta, javni bilježnik obvezan je bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana obavljene službene radnje, jedan primjerak te isprave dostaviti elektroničkim putem ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika koji ostvaruje dohodak od imovine. U tom slučaju sam porezni obveznik nema obvezu prijave ostvarivanja dohotka nadležnoj ispostavi Porezne uprave.**

Ako pri utvrđivanju dohotka zakupnina / najamnina nije prijavljena ili nije prijavljena u tržišnoj svoti, dohodak će utvrditi Porezna uprava prema tržišnim cijenama u mjestu u kojemu se nalazi nekretnina (čl. 60. Zakona o porezu na dohodak).

Uvjet koji mora biti ispunjen da bi se dohodak od najma / zakupa mogao plaćati po rješenju Porezne uprave jest da porezni obveznik po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju ne ostvaruje ukupni godišnji primitak veći od 40.000,00 € (prag za ulazak u sustav PDV-a).

Porez po rješenju uplaćuje se na račun grada / općine prema prebivalištu (boravištu) poreznog obveznika propisan za porez na dohodak.

U poziv na broj odobrenja upisuju se sljedeći podatci:

Model Brojčana oznaka

HR68

1503 – OIB

Koeficijent za preračunavanje neto-svote dohotka od najma / zakupa na bruto-svotu:

K = 1,0917030567686

3. OPOREZIVANJE DOHOTKA OD POSEBNIH VRSTA IMOVINE (OTPADA)

Prema čl. 59. Zakona o porezu na dohodak, dohodak od imovine utvrđuje se i po osnovi primitaka od otuđenja posebnih vrsta imovine. Posebnom vrstom imovine **smatra se otpad** u skladu s Zakonom o gospodarenju otpadom (Nar. nov., br. 84/21. i 142/23.) i Pravilnikom o gospodarenju otpadom (Nar. nov., br. 106/22.).

To znači da je potrebno utvrditi smatra li se neka prodaja prodajom osobne imovine ili je riječ o prodaji otpada. **Iznimka** je da se otpadom ne smatra povratna ambalaža, ni otpad prikupljen u okviru organiziranih akcija i aktivnosti sa svrhom zaštite okoliša.

Predujam poreza na dohodak od posebnih vrsta imovine iz čl. 59. Zakona o porezu na dohodak obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatelj primitka kao predujam poreza po odbitku najkasnije do kraja tekućeg mjeseca za tekući mjesec u skladu s čl. 62. st. 6. Zakona o porezu na dohodak, i to po stopi od 12% bez priznavanja osobnog odbitka ili nekih drugih izdataka.

Shema obračuna:

Red. br.	OPIS
1.	Bruto-svota naknade
2.	Porez na dohodak (red. br. 1. × 12 %)
3.	Svota za isplatu (red. br. 1 – 2)

Prilikom uplate poreza na dohodak od posebnih vrsta imovine, na nalogu za plaćanje potrebno je navesti sljedeće:

Model Poziv na broj primatelja

HR68	1929 – OIB isplatelja – oznaka obrasca JOPPD

Prema Pravilniku o gospodarenju otpadom dopušteno je plaćanje za otkup otpada u trgovini na malo putem žiroračuna, tekućeg računa ili gotovinom.

4. PRIJEDLOZI ODLUKA O UTVRĐIVANJU GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA, UPORABI DOBITKA I POKRIĆU GUBITKA

U skladu s odredbama čl. 20. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 82/23.) trgovačka društva uz godišnja financijska izvješća i mišljenje revizora (ako postoji obveza revizije) trebaju dostaviti **FINA-i Odluku o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješćaja za 2023. godinu i Odluku o (prijedlogu) raspodjele dobitka ili pokrića gubitka.**

Mogući primjeri navedenih odluka za d.o.o. prikazani su u nastavku.

Primjer odluke o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća:

Na temelju čl. 428. st. 3. Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 130/23.) i čl. 30. st. 4. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 82/23.), Skupština društva AB d.o.o. iz Zagreba, Ilica 68, donijela je 22. travnja 2024. ovu

**ODLUKU
o utvrđivanju godišnjih financijskih
izvješća za 2023. godinu**

Točka I.

Uprava društva u skladu s važećim propisima sastavila je za 2023. godinu ova godišnja financijska izvješća:

1. bilancu
2. račun dobitka i gubitka
3. bilješke uz financijska izvješća
4. izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
5. izvještaj o novčanom tijeku
6. izvještaj o promjenama kapitala
7. godišnje izvješće o stanju društva.

Napomena: Mali poduzetnici sastavljaju izvještaje od točke 1 do 3, a obveznici MSFI-ja sastavljaju još i izvještaj o ostalom sveobuhvatnom dobitku.

Točka II.

Utvrđuje se račun dobitka i gubitka za 2023. godinu u kojemu je iskazana svota dobitka poslije oporezivanja u svoti od € (odnosno gubitka u svoti od €).

Bilanca na dan 31. prosinca 2023. iskazuje zbroj aktive odnosno pasive u svoti od €.

Izvještaj o novčanom toku iskazuje povećanje (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata u 2023. u svoti od €.

Izvještaj o promjenama kapitala na dan 31. prosinca 2023. godinu iskazuje ukupno stanje kapitala u svoti od €.

Napomena: Mali poduzetnici utvrđuju samo bilancu i račun dobitka i gubitka, a obveznici MSFI-ja utvrđuju još i izvještaj o ostalom sveobuhvatnom dobitku.

Predsjednik Skupštine

Ako je d.o.o. ostvario dobitak, tada skupština d.o.o.-a donosi odluku o uporabi dobitka za tu godinu.

Primjer odluke o uporabi dobitka u d.o.o.-u:

Na temelju čl. 441. Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 130/23.), čl. 30. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 82/23.) i društvenog ugovora, Skupština društva AB d.o.o. iz Zagreba, Ilica 68, donijela je 22. travnja 2024. ovu

ODLUKU

o uporabi dobitka za 2023. godinu

- 1) Utvrđuje se ostvareni dobitak za 2023. godinu u svoti od €.
- 2) Ostvareni dobitak iz t. 1. raspoređuje se za:
 - 2.1. zadržani dobitak u svoti od €.
 - 2.2. isplatu članovima društva €, od čega se:
 - članu B. C. isplaćuje dobitak u svoti od €
 - članu E. D. dobitak u svoti od €.

Isplata članovima izvršit će se tijekom 2024. godine prema raspoloživim sredstvima.

Predsjednik Skupštine:

Ako je d.o.o. ostvario gubitak, tada skupština d.o.o.-a donosi odluku o pokriću gubitka za tu godinu.

Primjer odluke o pokriću gubitka:

Na temelju čl. 441. Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 130/23.), čl. 30. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 82/23.) i društvenog ugovora, Skupština društva ZD d.o.o. iz Zagreba, Vlaška 62, donijela je 20. veljače 2024. ovu

ODLUKU

o pokriću gubitka za 2023. godinu

Na Glavnoj skupštini društva koja je održana 20. veljače 2024. donesena je odluka o pokriću gubitka koji je nastao u 2023. godini u svoti od € iz ostvarenog dobitka u 2022. godini.

Predsjednik Skupštine

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću mora oblikovati zakonske pričuve u koje unosi 25 % godišnjeg dobitka (račun 9203), neovisno o stanju tih pričuva oblikovanih u prethodnim godinama. Iznimno, ako je u j.d.o.o. tijekom 2023. godine povećan temeljni kapital na 2.500,00 €, tada ne postoji obveza oblikovanja zakonskih pričuva.

Primjer odluke o uporabi dobitka u j.d.o.o.-u:

Na temelju čl. 390.a Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 130/23.), čl. 30. st. 4. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 82/23.) i društvenog ugovora, Skupština društva CD j.d.o.o. iz Zagreba, ul. Vlaška 89, donijela je 10. travnja 2024. ovu

ODLUKU

o uporabi dobitka za 2023. godinu

- 1) Utvrđuje se ostvareni dobitak za 2023. godinu u svoti od €.
- 2) Ostvareni dobitak iz t. 1. raspoređuje se za:
 - 2.1. zakonske pričuve u visini 25 % od svote iz t. 1. ove Odluke, odnosno €.
 - 2.2. isplatu članu (članovima) društva €.
 - 2.3. zadržani dobitak u svoti od €.
- 3) Društvo (j.d.o.o.) nema nepokrivenih gubitaka te će se isplata dobitka provesti u skladu s likvidnosti društva.

Predsjednik Skupštine

Poveća li j.d.o.o. temeljni kapital (npr. iz sredstava pričuve – zadržanih dobitaka ili iz sredstava članova društva) na svotu od 2.500,00 €, prestaje obveza oblikovanja pričuva. (čl. 390.a Zakona o trgovačkim društvima). Pritom se ovo društvo može preoblikovati u d.o.o.

Zahvaljujemo Vam što ste obnovili pretplatu za 2024. godinu.

